

403 25 OK 4

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

Географічний факультет
Кафедра географії України
Філософський факультет
Кафедра філософії та методології науки
Юридичний факультет
Кафедра інтелектуальної власності та інформаційного права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник декана з навчальної роботи

Володимир ПАСЬКО

«27» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Методологія та організація наукових досліджень з основами
інтелектуальної власності

для студентів

галузь знань	A Освіта
спеціальність	A4 Середня освіта
спеціалізація	A4.07 Географія
освітня програма	Географія
рівень вищої освіти	другий (магістерський)
вид дисципліни	обов'язкова

Форма навчання **денна**
Навчальний рік **2025/2026**
Семестр **I**
Кількість кредитів ECTS **6**
Мова викладання, навчання
та оцінювання **українська**
Форма заключного контролю **ІСПИТ**

Викладачі: **Гринюк Олег Юрійович**, канд. геогр. наук, доц. кафедри географії України
Сидоренко Лідія Іванівна, д-р. філос. наук, проф. кафедри філософії та методології науки
Харченко Олеся Степанівна, канд. юр. наук, доц. кафедри інтелектуальної власності та інформаційного права

Пролонговано: на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) _____ (ПІБ) «__» _____ 20__ р. _____ (дата)
на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) _____ (ПІБ) «__» _____ 20__ р. _____ (дата)

КИЇВ – 2025

Розробник(и): **Масляк Петро Олексійович**, д-р географ. наук, професор кафедри географії України

ЗАТВЕРДЖЕНО

11 червня 2025 року

Завідувач кафедри географії України

 доц. Сергій УЛІГАНЕЦЬ
(підпис)

Протокол №12 від 11 червня 2025 року

Схвалено науково-методичною комісією географічного факультету

Протокол №7 від 27 серпня 2025 року

Голова науково-методичної комісії доц. Наталія КОРОГОДА

27 серпня 2025 року

ВСТУП

1. Мета навчальної дисципліни – ознайомлення студентів із теоретичними й практичними основами організації наукових досліджень з основами інтелектуальної власності.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни (за наявності):

1. Успішне опанування дисциплін освітнього рівня бакалавра.
2. Знання теоретичних основ базових психолого-педагогічних, географічних, краєзнавчих, екологічних, рекреаційних теорій та концепцій. Знання і розуміння основних закономірностей навчання географії в ЗОНЗ та специфіку організації наукової роботи вчителя географії.

3. Анотація навчальної дисципліни: дана навчальна дисципліна присвячена вивченню основ організації наукових досліджень як у цілому, так з врахуванням специфіки викладання географії в середній загальноосвітній школі та особливостей наукової роботи вчителя та учнів. При вивченні дисципліни особлива увага звертається на формування важливих фахових компетенцій учителя географії в організації наукових досліджень, у тому числі в контексті законів про інтелектуальну власність.

4. Завдання вивчення дисципліни полягає у формуванні здатності здійснювати наукові дослідження в галузі географічної освіти та розв'язувати комплексні задачі в галузі дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке осмислення наявних та формування нових цілісних знань та професійних умінь. Зокрема, розуміння значення теоретичних та прикладних засад та специфічних особливостей наукових досліджень з географії у середній загальноосвітній школі, вміння швидко адаптуватися до перманентних змін в методиці викладання географії; розвиток креативності та володіння професійною інтуїцією у вирішенні професійних завдань; розширення та урізноманітнення ареалу фахових комунікативних навичок тощо.

Завдання дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» полягають у наданні студентам загальних та фахових компетентностей передбачених освітньо-науковою програмою «Географія», зокрема:

ЗК11. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ФК09. Здатність використовувати інновації у професійній діяльності та забезпечувати права інтелектуальної власності на результати дослідницької/інноваційної діяльності.

ФК20. Здатність до проведення географічних та міждисциплінарних досліджень або здійснення інноваційної діяльності.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання 1. Знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність			
1.1.	Сутність науки. Етапи її розвитку та класифікація наук.	Лекційні та семінарські заняття	тест	10%
1.2.	Структура наукової теорії та її функцій. Класифікація наукових теорій. Географічна наука в системі знання.			10%
1.3.	Наукова парадигма.			5%
1.4.	Методи наукових досліджень.			5%
2.1.	Застосовувати загальну схему наукового дослідження.	Семінарське заняття,	виконання творчих	до 50%

2.2.	Вміти організовувати і планувати наукове дослідження.	<i>магістерська робота</i>	<i>завдань</i>	
2.3.	Застосовувати різні види навчально-дослідницьких робіт.			
2.4.	Вміти користуватися авторським правом та суміжними правами.			
3.	Комунікація і вироблення у студентів практичних навиків здійснення дослідження і вирішення актуальних проблем із застосуванням відповідних методів і прийомів отримання, зберігання й здійснення первинної обробки емпіричних даних та їх належного представлення за допомогою сучасних технічних засобів у вигляді причинно-наслідкового аналізу.	<i>Семінарське заняття, розумова атака</i>	<i>виконання творчих завдань</i>	<i>до 10%</i>
4.	Автономність та відповідальність: продемонструвати розуміння особистої відповідальності за професійні та/або управлінські рішення при аналізі та прийнятті рішень щодо застосування певних видів наукових досліджень в рамках академічної доброчесності.	<i>Семінарське заняття</i>	<i>творчі роботи, іспит</i>	<i>до 10%</i>

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни	1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	2.3	2.4	3	4
Програмні результати навчання										
ПРН16. Використовувати інновації у професійній діяльності та забезпечувати права інтелектуальної власності на результати дослідницької/інноваційної діяльності.	+	+	+	+	+	+	+			
ПРН25. Знати основи професійної етики, етикету у професійній діяльності, вимоги і правила дотримання академічної доброчесності, у тому числі під час використання наявних і створених нових освітніх ресурсів та їх поширення.								+	+	+

7. Схема формування оцінки: рівень досягнення всіх запланованих результатів навчання визначається за результатами опитування усних презентацій та семінарських занять, виконання самостійних робіт (есе, реферат, проект тощо).

Питома вага результатів навчання у підсумковій оцінці за умови її опанування на належному рівні така:

результати навчання-1 (знання)-до 30%;

результати навчання-2 (вміння)-до 50%;

результати навчання-3 (комунікація)-до 10%;

результати навчання-4 (автономність та відповідальність)-до 10%.

7.1 Форми оцінювання студентів:

Заняття проводяться у вигляді лекційних та семінарських занять. Завершується дисципліна іспитом.

Семестрове оцінювання: кількість балів, що студент отримує протягом семестру є сумою балів, що були отримані при оцінюванні виконаних самостійних робіт (есе, реферат, проект тощо) опитуванні, усних презентацій та семінарських заняттях та виконанні індивідуального проекту.

Організація оцінювання: доповіді та презентації виконаних самостійних робіт захищаються по виконанню, відповідно до графіка проведення семінарських занять. За роботи, поданої пізніше зазначеного терміну, оцінка складає 50% від максимальної кількості балів.

Захист індивідуального проекту, який включає всі основні складові дисципліни відбувається під час іспиту.

Студенти, що виконали під час семестру менше ніж 80% передбачених програмою завдань, готують індивідуальний реферат у письмовій формі.

Оцінювання за формами контролю:

	<i>Min. – 36 балів</i>	<i>Max. – 60 балів</i>
Опитування	«2» x 3 = 6	«2» x 5 = 10
Самостійні роботи	«2» x 5 = 10	«4» x 5 = 20
Усні презентації на семінарських заняттях	«4» x 5 = 20	«3» x 10 = 30
«1» мінімальна/максимальна оцінку, яку може отримати студент. 1 - мінімальна/максимальна залікова кількість робіт чи завдань.		

Умови допуску до іспиту: студент протягом семестру має набрати не менше 36 балів.

Підсумкове оцінювання у формі іспиту відбувається як захист індивідуального проекту. Студент може під час іспиту набрати не більше 40 балів, але не менше 24 балів при максимальній оцінці протягом семестру у 36 балів.

При простому розрахунку отримаємо:

	Семестровий контроль	іспит	Підсумкова оцінка
<i>Мінімум</i>	36	24	60
Максимум	60	40	100

Загалом, формування оцінки спирається на «Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка», введеного в дію наказом № 716-32 від 31 серпня 2018 року.

7.2. Шкала відповідності

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни

№	Назва теми	Кількість годин		
		Лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота
1	Тема 1. Вступ. Аналіз базових понять.	4	2	18
2	Тема 2. Теоретичні основи наукових досліджень.	4	2	16
3	Тема 3. Методологія наукових досліджень.	4	2	16
4	Тема 4. Логіка наукового дослідження.	4	2	16
5	Тема 5. Види навчально-дослідницьких робіт.	4	2	16
6	Тема 6. Авторське право та суміжні права.	4	2	18
7	Тема 7. Нормативні акти України з питань інтелектуальної власності.	4	2	16
8	Разом	28	14	134

Загальний обсяг 180 год:

лекцій - 28;

семінарських - 14;

самостійна робота – 134

9. Рекомендовані джерела:

1. Гриценко У.М. та ін. Основи наукових досліджень.-К.:2001
2. Дротянко Л.Г. Феномен фундаментального і прикладного знання.-К.:2000
3. Ідея університету: Антологія / Упоряд.: М. Зубрицька, Н. Бабалик, З. Рибчинська; Відп. ред. М. Зубрицька. – Львів: Літопис, 2002. – 304 с
4. Матвієнко В. Я. Прогностика. Прогнозування соціальних та економічних процесів: теорія, методика, практика [Текст]: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. /. - К. : Українські пропілеї, 2000. - 480 с. - ISBN 966-7015-36-X
5. Мочерний С. В. Методологія економічного дослідження [Текст]: монографія / Львів : Світ, 2001. - 416 с. - 2011 р.
6. Дахно І. І. Інтелектуальна власність-2 [Текст]: навч. посіб. / І. І. Дахно, В. М. Алієва-Барановська, А. О. Комарова. – Київ : Центр учбової літератури, 2018. – 351 с.

Додаткова:

1. Розум, істина й історія [Текст] / Г. Патнем; пер. з англ. О. Мокровольський. - К.: Видавничий дім «Альтернативи», 2003. - 232 с. - ISBN 966-7217-79-5.
2. Роменець В. А. Психологія творчості. Навч. посіб. (2-ге вид.). – К.: Либідь, 2001. – 288с.
3. Сидоренко В. К. Основи наукових досліджень [Текст]: навч. посіб. для вищих пед. закладів освіти / В. К. Сидоренко, П. В. Дмитренко. – К. : РННЦ «ДІНІТ», 2000. – 260с.
4. Спіцин Є. С. Методика організації науково-дослідної роботи студентів у вищому закладі освіти / Є. С. Спіцин. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2003. – 120 с.
5. Фаренік С.А Логіка і методологія наукового пізнання: Наук.-метод. посіб. - К.: Вид-во УАДУ, 2000. - 340 с
6. Cole S. Making Science Between Nature and Society.- Cambridge, 1995.